

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

अकोला जिल्हा

२०००-२००१

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई.

REARATING P. COM. 2000-04

फक्त कार्यालयीन उपयोगा करिता

जिल्हा सांख्यिक व आर्थिक सल्लागार

अकोला जिल्हा

साल 2000 - 2004

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन, निमोजन विभाग,
मुंबई.

अनुक्रमणिका

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन २०००-२००१

जिल्हा - अकोला

अ.क्र.	तक्याचा क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3	4
1		1. जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन - दृष्टिक्षेपात जिल्हा	1-6
		2. जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन - 2000-2001	1-10
		१. क्षेत्रफळ व लोकसंख्या	
1	1.1	2001 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घर व लोकसंख्या	1
2	1.2	1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दरवार्षिक फरक	2
3	1.3	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण.	6
4	1.4	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण.	8
5	1.5 अ	1991 च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या.	10
6	1.5 ब	1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणा-या व्यक्तींची उच्चोच्च गट क्षेत्र निहाय विभागणी.	12
7	1.6 अ	लोकसंख्येचे प्रयोगटानुसार वर्गीकरण - (1991 ची जनगणना)	13
8	1.6 ब	लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण - (1991 ची जनगणना)	14
9	1.7	1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसुचित जाती व जमाती करिता आकडेवारी.	15
10	1.8	भिती/छपरे यासाठी वापरलेल्या साधन सामुग्री नुसार घराचे वर्गीकरण (1991 ची जनगणना)	16
11	1.9	आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण /नागरी क्षेत्रातील कुटुंबाचे वर्गीकरण (1991 ची जनगणना)	17
12	1.10	जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर (1991 ची जनगणना)	18
13	1.11	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई उत्पन्न - चालू किंमतीनुसार	19
14	1.12	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई उत्पन्न - स्थिर (1993-94) किंमतीनुसार	20
		२. हवामान	
15	2.1	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य वर्ष 2001	21
16	2.2	निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान वर्ष 1998	25
		३. कृषी	
17	3.1	जमिनीचा वापर	26
18	3.2	तहसिलदार निरनिराळ्या पिकाखाली क्षेत्र	28
19	3.3	मुख्य पिकाची दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन	34
20	3.4	विविध साधनांनी ओलीताखाली असलेले तालुकावार क्षेत्र	35
21	3.5	निरनिराळ्या पिकाखाली असलेले तालुकावार क्षेत्र	36
22	3.6 अ	तालुकावार सिंचन विहीरी व इतर विहीरी	40
23	3.6 ब	कूपनलिका हातपंप आणि विद्युत पंप 2000-2001	41
24	3.7	विहीरी खरीज लघुपाटबंधारे यांची काय 2000 2001	42
25	3.8	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व भिळणारे फायदे वर्ष 2000 2001	44

1	2	3	4
		३. कृषी	
26	3.9	जिल्ह्यातील वहीत धारण जमिनीची संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ ओळीताखाली असलेली वहीत धारण जमीन आणि ओळीताखाली निव्वळ क्षेत्र वहीतीच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहीत जमिनीची संख्या	47
27	3.10	तालुकावार कृषी विषयक लयजारे (पशुगणना 1992)	50
28	3.11	वृष्काळ, टंचाई व टंचाई सवृष्य परिस्थितीची माहिती 2000-2001	51
29	3.12	टंचाईच्या पुर्व इतिहासानुसार कठीण टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती 2000-2001 वर्षा करिता	54
		४. पशुसंवर्धन	
30	4.1	तालुकावार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेनुसार)	55
31	4.2	जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय सस्थांची तालुकावार संख्या	62
32	4.3 अ	सगांच्या प्रकारानुसार पशूंच्या मृत्यूची संख्या 2000-2001	64
33	4.3 ब	विविध पशुवैद्यकीय सस्थांची कार्ये 2000-2001	65
34	4.4	मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुगृहात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या 2000-2001	66
35	4.5	जिल्ह्यातील वनक्षेत्र 2000-2001	67
36	4.6	जिल्ह्यातील मुख्य व गौण उत्पादने 2000-2001	68
37	4.7	जिल्ह्यातील भूजल मत्स्यव्यवसाय 2000-2001	69
*	4.8	जिल्ह्यातील सागरी मत्स्यव्यवसाय 2000-2001	*
		५. रोजगार, उद्योग, रक्षणिकर्त व वीज आणि आर्थिक गणना १९९० नुसार आस्थापना व कार्यरत उद्योग	
38	5.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या 2000	70
39	5.2	चालू कारखान्याचे, कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण 2000	74
40	5.3	कामगारांच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्याचे वर्गीकरण 2000	78
41	5.4	जिल्ह्यातील उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची आकडेवारी वार्षिक उद्योग पाहणी 1997-98	80
42	5.5	रोजगार विनिगय केंद्रातील आकडेवारी 31/3/2001 अखेर	82
43	5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम 2000-2001 वर्षाकरिता	84
44	5.7	कर्मचारी गणना 2000	85
45	5.8	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार 31 मार्च 2001 ला संपणा-या वर्षाकरिता	86
46	5.9	जिल्ह्यातील विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या 31 मार्च 2001 अखेर	87
47	5.10	विजेचा वापर 2000-2001 या वर्षाकरिता	89
48	5.11	कृषी व बिगर कृषी उद्योग, आर्थिक गणना 1998	90
49	5.12	प्रमुख उद्योगगटानुसार उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारण पर्जे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या, आर्थिक गणना 1998	92
50	5.13	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनांची संख्या, आर्थिक गणना 1998	93
*	5.14	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषी व बिगर कृषी आस्थापनातील कामगारांची, संख्या, आर्थिक गणना 1998	*

1	2	3	4
		५. रोजगार, उद्योग, खाणीकरण व वीज आणि आर्थिक पत्रिका १९९० नुसार आस्थापना व कार्यरत उद्योग	
51	5.15	बिगर कृषी सहकारी आस्थापना सर्व उद्योग गट एकत्र	94
52	5.16	प्रमुख उद्योग गटानुसार औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या	95
53	5.17 अ	वस्तुनिर्माण दुरुस्ती सेवा गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा या कर्मचा यांचे आकारमान गटानुसार संख्या	96
54	5.17 ब	वस्तुनिर्माण दुरुस्ती उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांचे आकारमान गटानुसार संख्या	97
55	5.18 अ	घाऊक व किरकोळ व्यापारानधील एकूण कार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांचे आकारमान गटानुसार संख्या आर्थिक गणना 1998	98
56	5.18 ब	घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा या कर्मचा यांचे आकारमान गटानुसार संख्या आर्थिक गणना 1998	99
57	5.19 अ	सामुहिक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा गटातील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांचे आकारमान गटानुसार संख्या आर्थिक गणना 1998	100
58	5.19 ब	सामुहिक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांचे आकारमान गटानुसार संख्या आर्थिक गणना 1998	101
59	5.20 अ	सर्व उद्योगगट मिळून एकत्र स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या आर्थिक गणना 1998	102
60	5.20 ब	सर्व उद्योगगट मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या आर्थिक गणना 1998	103
		६. सहकार	
61	6.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था 31.3.2001 अखेर	104
62	6.2	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती 31.3.2001 करिता	105
63	6.3	जिल्ह्यातील सहकारी संस्थांची लेखा परिक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गीकारी 31.3.2001 अखेर	105
64	6.4	जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेची कार्य 31.3.2001 अखेर	107
65	6.5	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांचे कार्य 31.3.2001 अखेर	108
66	6.6	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.2001 अखेर	111
*	6.7	जिल्ह्यातील आदिवासी संस्थांचे कार्य 31.3.2001 अखेर	*
67	6.8	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्ज सन 2000-2001	113
68	6.9	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पिक कर्ज दि. 31.3.01अखेर	114
*	6.10	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्ज दि.31.3.01अखेर	*
69	6.11	जिल्ह्यातील बिगर कृषी सहकारी पत्र संस्थांचे कार्य 31.3.01 अखेर	115
70	6.12	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31.3.2001 अखेर	116

1	2	3	4
		६. सहकार	
71	6.13	जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.2001 अखेर	119
72	6.14	जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्यांचा तपशील 31.3.2001 अखेर	120
73	6.15	जिल्हयातील नियोजन बाजार पेटेची माहिती 31.3.01 अखेर	121
74	6.16	जिल्हयातील सापकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे 31.3.01 अखेर	127
		७. वैद्यकीय व आरोग्य सेवा	
75	7.1	सार्वजनिक व अन्य सहाय्यीत संस्थानांकडून उपलब्ध असलेल्या पैयकिय सुविधांची माहिती 2000-2001	128
76	7.2	नोदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूची संख्या 2000-2001	129
77	7.3	विविध कारणांनुसार मृत्यूची संख्या 2000	130
78	7.4	माता बाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टोचणी 2000-2001	131
79	7.5	जिल्हयातील कुटुंब नियोजन केंद्रांची संख्या 31.3.2000 अखेर	132
		८. शिक्षण	
80	8.1	2001 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता	133
81	8.2	शैक्षणिक संस्था, शिक्षकांची व विद्यार्थ्यांची संख्या 2000-2001	134
82	8.3	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तर निहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 30/9/2000	135
83	8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 2000-2001	137
84	8.5	आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सवलती 2000-2001	139
85	8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च 2000 2001	140
86	8.7	जिल्हयातील व्यावसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालये) व तांत्रिक शाळा (8 वी ते 12 वी) 2000 2001	141
87	8.8	जिल्हयातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे 2000-2001	142
88	8.9	शिक्षकांवरील प्रशिक्षण संस्था 2000-2001	143
		९. दळण वळण व वाहतूक	
89	9.1 अ	रेल्वे मार्गांची लांबी 31 मार्च 2001 अखेर	144
90	9.1 ब	रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी 31 मार्च 2001 अखेर	145
91	9.2	प्रकार व पृष्ठभाग यांनुसार रस्त्यांची लांबी 31 मार्च 2001 अखेर	146
92	9.3	गावपासून असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या 31 मार्च 2001 अखेर	147
93	9.4	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाची प्रवासी वाहतूक आकडेवारी 31 मार्च 2001 अखेर	148
94	9.5	गहत्याच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना	149
95	9.6	पोस्ट, ताइघरे व दूरध्वनीसेवा व दूरदर्शनसंच आकडेवारी वर्ष 00 01 अखेर	154
		१०. स्थानिक संस्था	
96	10.1	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च वर्ष 2000-2001 करिता	155
97	10.2	ग्रामपंचायतींचे उत्पन्न व खर्च वर्ष 2000 2001 करिता	156
98	10.3	जिल्हा परिषदेचे बांधकार उत्पन्न व खर्च वर्ष 2000 2001 करिता	158
99	10.4	महानगर पालिका कटक मंडळ व नगर पालिकाचे उत्पन्न व खर्च 00 01	160
		११. योजना	
100	11.1	विविध विकास शिष्यांसाठी झालेल्या योजनांतर्गत खर्च 2000-2001	162
101	11.2	योजनांखाली गहत्याची भौतिक साधने 2000-2001	164
102	11.3	रोजगार हमी योजना 2000-2001	165

1	2	3	4
103.	11.4	राजगार हंगी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील राजगार आणि खर्च	174
104.	11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व त्वाई संबंधी रूपाय 2000-2001	175
105.	11.6	राकरीत व अन्निके उत्पादन देणाऱ्या पिकांच्या जाती व त्याखालील खर्च 00-01	177
106.	11.7	जिल्ह्यातील रासायनिक खतांचे वाटप 2000-2001	179
107.	11.8	जिल्ह्यातील साखर वनस्पति 2000-2001	180
108.	11.9	दुग्ध संस्थांची संख्या 2000-2001	181
109.	11.10	अवषण प्रवण कार्यक्रमाची प्रगती दर्शविणारा तक्ता 2000-2001	182
110.	11.11	जिल्ह्यातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती व त्यावरील तरतूद व खर्च 2000-2001	183
111.	11.12	वीस कलमी कार्यक्रम 2000-2001	184
112.	11.13	ट्रिपल घटक योजना 2000-2001	187
113.	11.14 अ	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम 2000-2001 (खासदार निहाय)	188
114.	11.14 ब	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम 00-01 (विधानसभा मतदारसंघ निहाय)	189
115.	11.14 क	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम 2000-2001 (विधान परिषद मतदार संघ निहाय)	190
*	11.14 द	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम 00-01 (राज्यसभा संघ निहाय)	*
१२. किमती व निर्देशांक			
116.	12.1	जिल्ह्यातील निवडक शेतमाल्याच्या सरासरी घाऊक किमती 2000-2001	191
117.	12.2	जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणी महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किं. कि.00	193
118.	12.3	कागदाराचे ग्राहक किमतीचे निर्देशांक सन 2000-2001	199
१३. गुन्हेगारसंख्या आकडेवारी			
119.	13.1	जिल्ह्यातील पोलिस दलाची एकूण संख्या 2000-2001	200
120.	13.2	जिल्ह्यातील गुन्हेगारसंख्या आकडेवारी 2000-2001 करिता	201
121.	13.3	गुरुगार दाखल झालेले गुन्हेगार 2000-2001	203
122.	13.4	गुरुगार दाखल झालेले गुन्हेगारांचे वर्गीकरणानुसार 2000-2001	204
123.	13.5	दिनाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे 2000-2001	205
१४. वीकेय व विना			
124.	14.1	बँक कार्यालय, वर्गीकृत बँकांची संख्या त्यांच्या ठेकी व कर्ज 2000-2001	206
125.	14.2	जिल्ह्यातील 31 मार्च 2000 रोजी चालू असलेल्या संयुक्त भाडवती संस्था	207
126.	14.3	उत्तारविलेल्या विना पत्रांची संख्या व विन्याची रक्कम सन 2000-2001	207
१५. व्यक्तिगत			
127.	15.1	चित्रपट गुहाविषयीची आकडेवारी सन 2000-2001	208
128.	15.2	जिल्ह्यातील गीळा केलेली अल्पवयतीची रक्कम सन 2000-2001	209
129.	15.3	प्राचुरीतार गीळा केलेला वाढीव महसूल 2000-2001	210
130.	15.4	गुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमान पत्रे व नियत कालीके दि.31/3/2001	211
131.	15.5	स्वस्त धान्य दुकानदारांना पुरविलेले तांदूळ गहू व साखर	213
132.	15.6	मागणी व वसूल केलेले धान्य 2000-2001	213
133.	15.7	1998 मधील लोकसभा निवडणूक व 1995 मधील विधानसभा यासंबंधीत आकडेवारी (निवडणूक संबंधी आकडेवारी)	214
134.	15.8	जिल्ह्यातील 31.3.2001 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेली विधानगुहाची तालुका निहाय यादी.	216
135.	15.9	निवडक निर्देशांकाचे कल 2000-2001	217

टिप :- * असलेल्या तक्त्यातील माहिती "निरंक" समजण्यात यावी.

भाग - 1

समालोचन

2000 - 2001

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन २०००-२००१ दृष्टीकोणात जिल्हा.

जिल्हा - अकोला

अ.क्र	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1.	2.	3.	4.	5.
एक	प्राकृतिक रचना			
	अ. भौगोलीक स्थान			
	1- उत्तर अक्षांश	अंश	20.17 ते 21.16	15.4 ते 22.1
	2- पूर्व रेखांश	अंश	76.1 ते 77.4	72.6 ते 80.9
	ब. हवामान 2000-2001 तापमान			
	1- किमान	डिग्री सेल्सि.	उ.ना	5
	2- कमाल	डिग्री सेल्सि.	उ.ना	41.1
	3- पर्जन्य	मि.मि.	745.1	1292.53
	क. प्रशासकीय विभाग 2000-2001			
	1- तहसिली	संख्या	7	353
	2- पंचायत समित्या	संख्या	7	321
	3- टंचाई ग्रस्त तालुके	संख्या	—	उ.ना.
	4- एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प	संख्या	7	—
	5- शहरे	संख्या	6	378
	6- गावे एकूण	संख्या	989	43722
				(2001 प्रमाणे)
	1. निर्जन	संख्या	111	उ.ना
	2. वस्ती नसलेली	संख्या	878	43722*
	7. क्षेत्रफळ	चौ.कि.मी.	5417	307713
दोन	प्रशासकीय संख्या (2000-2001)			
	1- पंचायत समित्या	संख्या	7	321
	2- महानगरपालिका	संख्या	16
	3- नगर परिषदा	संख्या	6	228
	4- कटक मंडळे	संख्या	—	7
	5- ग्राम पंचायती	संख्या	541	27738
	6- पोलिस ठाणे	संख्या	18	308
				(31.12.2000)
	7- पोलिस ऑट पोष्ट	संख्या	14	1775
				(31.12.2000)
तीन	लोकसंख्या 2001			
	1- ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	1002	48396
	2- नागरी लोकसंख्या	आकडे हजारात	627	30541

* वस्ती नसलेली गावे

अंक	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
तिन	3- एकूण लोकसंख्या	आकडे हजारात	1629	96752
	4- अनुसूचित जातीची लोकसंख्या (1991)	आकडे हजारात	143	8758
	5- अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्या एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी (1991)	टक्केवारी	10.58	11.00
	6- अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या (1991)	आकडे हजारात	90	7318
	7- अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी (1991)	टक्केवारी	6.66	9.27
	8- पुरुष (2001)	आकडे हजारात	841	50334
	9- स्त्रिया (2001)	आकडे हजारात	788	46418
	10- स्त्रिया-पुरुष प्रमाण (2001)	1000 पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण	938	922
	11- धनता	दर चौरस कि.मि क्षेत्रातील	301	314
	12- साक्षरतेचे प्रमाण 2001			
	1. एकूण	टक्केवारी	81.77	77.3
	2. पुरुष	टक्केवारी	89.22	86.3
	3. स्त्रिया	टक्केवारी	73.82	67.5
	4. राज्यामध्ये जिल्ह्यांचा क्रमांक	संख्या	11	—
चार	कृषी / अस्थायी 1999-2000			
	1- भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	543	30758
	2. जंगलव्याप क्षेत्र	हजार हेक्टर	40.8	5306
	त्याची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	7.51	17.25
	3- शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन			
	अ. बिगर शेती वापराखालील जमीन	हजार हेक्टर	8.2	1301
	ब. पडीक आणि लागवडी लायक नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	12.4	1696
	क. एकूण अ व ब	हजार हेक्टर	20.5	2997
	4- पडीक जमीनीव्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन			
	1. कायम गुरे चरण आणि इतर	हजार हेक्टर	14.6	1341
	2. झाडे शुद्धपांखालील जमीन	हजार हेक्टर	3.2	226
	3. लागवडीयोग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	7.4	903

अ.क्र	बाध	परिणाम	जिल्हा	महाराष्ट्र
5-	पडीक जमीन			
1.	चालू पड	हजार हेक्टर	7.5	1189
2-	इतर पड	हजार हेक्टर	7.2	1161
6	पिकांखालील क्षेत्र			
1-	पिकांखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	437.0	17636
2-	दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	6.7	4620
3-	एकूण पिकांखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	443.7	22256
7.	ओलित क्षेत्र			
	निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	10.02	2959
	एकूण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	19.71	3647
8.	महत्वाच्या पिकांखालील क्षेत्र अन्वधान्य	हजार हेक्टर	190.34	13382
9-	बहित धारण जमीन अंतिम 1990-91			
1.	2 हेक्टर पेक्षा कमी	संख्या हजारात	154	6003
2-	2 ते 10 हेक्टर	संख्या हजारात	127	3297
3-	10 हेक्टर पेक्षा जास्त	संख्या हजारात	1	171
10.	जमीन महसूल वसुल 1999-2000	लाख रुपये	278.26	9200
11-	जिल्हा जिल्हापरिषदा उपकर	हजार रुपये	20981	र.ना.
12-	पंचायत समित्यांचा उपकर	हजार रुपये	9223	र.ना.
पाच	पशुसंवर्धन (पशुगणना 1997)			
1-	एकूण पशुधन	संख्या हजारात	528	39793
2-	गाई व बैल	संख्या हजारात	331	17949
3-	म्हशी व रेडे	संख्या हजारात	72	6484
4-	मेंढ्या	संख्या हजारात	6
5-	शंळ्या	संख्या हजारात	187	14716
6-	कोंबड्या व बटके	संख्या हजारात	158	34984
सहा	सहकार 2000-2001			
1.	सहकारी संस्था	संख्या	1482	158016
2.	प्राथमिक कृषी सहकारी पत संस्था	संख्या	412	20551
3.	प्राथमिक कृषी सहकारी पत संस्थांची सभासद संख्या	संख्या हजारात	182	10205
4-	सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	135	22035
5-	प्राथमिक कृषी पतसंस्थांनी दिलेली कर्ज	रुपये कोटीत	35.37	3178

अ.क.	बाब	परिमाण	जिल्हा	म्हाराष्ट्र
सात	जलसिंचन 6/2001 पर्यंत पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र	जून 2001 पर्यंत	जून 99 पर्यंत	
	1- मोठे प्रकल्प	संख्या	2	31
	2- मध्यम प्रकल्प	संख्या	6	165
	1 व 2 चे लाभक्षेत्र संख्या	हजार हेक्टर	86	उ.ना.
	3- लघुप्रकल्प /राज्यक्षेत्र/लाभक्षेत्र	संख्या	2175
	4- सिंचन विहिरीखाली निजगारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	10	1912
आठ	उद्योग 2000 अखेर			
	1- नोंदणीकृत कारखान्यांची संख्या	संख्या	439	34603
	2- नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या	संख्या	329	29562
	उत्पादन चालू कारखाने			
	3- सहकारी साखर कारखान्यांची संख्या	संख्या	1	143
	(2000-2001)			
	4- सहकारी साखर कारखान्यांतील उत्पादन	हजार मे. टन	1.11	6358
	5- सर्व सूत गिरण्यांची संख्या	संख्या	6	233
	2000-2001			
नऊ	विज दिनांक 31/3 /2001 अखेर			
	1. विज पुरवठा शहरी व ग्रामीण	संख्या	960	39413
	2. विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	954	उ.ना.
	3. वीजपुरवठा केलेले पंप संच मार्च 2001 अखेर	संख्या हजारात	10	2328
	4. बसविण्यात आलेली मोटर गॅस यंत्रणे	संख्या	—	उ.ना.
दहा	सार्वजनिक आरोग्य 2000-2001			
	1. रुग्णालये	संख्या	23	1102
	2. दवाखाने	संख्या	134	1544
	3. प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	34	1768
	4. प्राथमिक आरोग्य पथके अस्थायी	संख्या	27	189
अकरा	प्राथमिक शिक्षण 1999-2000			
	1. एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	1111	65727
	2. प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	220	12013
	3. प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	5	311
	4. प्रत्येक शिक्षकामागे शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	42	39

अ.क	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
बारा	<u>माध्यमिक शिक्षण उच्च माध्यमिक सन 2000-2001</u>			
	1- एकूण माध्यमिक शाळा	संख्या	186	15284
	2- शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	157	9242
	3- शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	4	253
	4- प्रत्येक शिक्षकामार्फे माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	36	37
तेरा	<u>उच्च शिक्षण 2000-2001</u>			
	1- संस्था	संख्या	28	1599
	2- एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	21	939
चौदा	<u>अ. प्रौढ शिक्षण 2000 2001</u>			
	1- प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	7166	उ.ना
	2- प्रौढांची उपस्थिती राखण	संख्या हजारात	72	उ.ना
	ब. तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण			
	1. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	14	613
	2. शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	10	347
	3. अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	4	266
	4. शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेशक्षमता	संख्या	2113	92384
	5. पदवी अभ्यासकमाच्या तांत्रिक संस्था	संख्या	1	140
	व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	उ.ना.	41000
	6. पदविका अभ्यासकमाच्या तांत्रिक संस्था	संख्या	उ.ना.	184
	व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेशक्षमता	संख्या	उ.ना.	33270
	7. व्यवसाय शिक्षण संस्था माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट व त्यांची प्रवेश क्षमता	संख्या	40	उ.ना
पंधरा	<u>परिवहन आणि दळण वळण मार्च 2001 अखेर</u>			
	1. एकूण रेल्वेमार्ग लांबी	किलो मीटर	193	5459

अ.क	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
पधरा	2- रस्त्यांची जोडलेली गावे 2000-2001			
	अ. बारमाही	संख्या	574	36275
	ब. हंगामी	संख्या	304	2654
	3- एकूण रस्त्यांची लांबी पृष्ठांकित	किलो मीटर	3484	216988
	4- राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	किलो मीटर	118	3710
	5- राज्य महामार्गाची लांबी	किलो मीटर	577	32586
	6- महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	किलो मीटर	678	45543
	7- इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	किलो मीटर	892	43511
	8- ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	किलो मीटर	737	91618
सोळा	इकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम			
	1. दारिद्र्य रेषेखालील कुटूंबे 1997-98 चे सर्वेक्षण नुसार	संख्या लाखात	0.93	38.19
	2. सुवर्ण जयंती ग्राम स्वयंसेवायोजना योजना स्वयंसेवायोजनांची संख्या (2000-2001)	संख्या	उ.ना.	अस्थाई 87998
सतरा	सेवायोजना निर्मिती 2000-2001			
	अ. सेवायोजना हंगामी योजना	मानुष्यदिवस लाखात	3.95	1112
	ब. जवाहर ग्राम समृद्धी योजना	मानुष्य दिवस लाखात	5.65	316
अठरा	आदिवासी कल्याणकारी योजना 1997-1998			
	आदिवासी करिता आश्रमशाळा विद्यार्थी	संख्या	1	731
		संख्या	225	248298
एकोशीस	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना (2000-2001)			
	1- मागासवर्गीयांसाठी वसतिगृहे	संख्या	7	192
	2- वसतिगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	उ.ना.	12797
बिस	जिल्हा नियोजन (2000-2001)			
	1- वार्षिक नियोजनेतील मंजूर तरतूद अनुसंधान मरुत काढण्यासाठी तरतूद	रुपये कोटीत	11.47	442
		रुपये कोटीत	379.55
एकविस	नागरी पुरवठा (2000-2001)			
	1. रास्त भावाची दुकाने	संख्या	1064	46655
	2- पुरविलेला एकूण साठा			
	अ. गहू	हजार टन	17.11	1270
	ब. तांदूळ	हजार टन	7.4	684
	3- शासकीय गोदाम 30.6.2001	संख्या	7	994
	4- साठविण्याची क्षमता जून, 2001 अखेर	मे.टन (हजारात)	उ.ना.	584

टिप : 1. उ.ना. उपलब्ध नाही.

आधार :- 1. अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय मुंबई.
2. जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय अकोला.